

Ziņu izlaidums

EMCDDA SĀK VIENU GADU ILGU PĀREJAS PERIODU, LAI SAGATAVOTOS JAUNAI NĀKOTNEI

Jaunie tiesību akti piešķir Eiropai lielākas pilnvaras, lai risinātu pašreizējās un turpmākās narkotiku problēmas

(2023. gada 30. jūnijs, LISABONA) Šodien publicētie jaunie tiesību akti piešķir Eiropai lielākas pilnvaras, lai risinātu pašreizējās un turpmākās narkotiku problēmas. Ar jauno Eiropas Parlamenta un Padomes regulu tiek pārskatītas **Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (EMCDDA)** pilnvaras, lai sekotu līdzi arvien sarežģītākajai un strauji mainīgajai narkotiku parādībai.

Regula, kas šodien publicēta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, stāsies spēkā rīt, nosakot **EMCDDA** vienu gadu ilgu pārejas periodu, lai sagatavotos jauno pilnvaru īstenošanai. **EMCDDA** kļūs par **Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru (EUDA)** 2024. gada 2. jūlijā – dienā, kad regula stāsies spēkā.

EMCDDA tika izveidots 1993. gadā, lai uzraudzītu narkotiku parādību un harmonizētu un standartizētu datus. Tomēr pēdējos gados ir pieaugusi plaša starp mūsdienu narkotiku parādības sarežģītību un attīstību un pašreizējo pilnvaru piešķiršanu. Ar aktīvāku uzdevumu, kas pielāgots pašreizējai realitātei, jaunā **EUDA** būs labāk sagatavota, lai atbalstītu ES un tās dalībvalstis jaunu problēmu risināšanā šajā jomā. Tas notiks trīs galvenajās jomās: **uzraudzība, sagatavotība un kompetences attīstība** labākas intervences nodrošināšanai.

Jaunā tiesību akta pamatā ir Eiropas Komisijas [priekšlikums](#) 2022. gada 12. janvārī, kurā aģentūrai tika prasītas stingrākas pilnvaras, kas ļautu tai veikt uzdevumus, kādi nepieciešami pašreizējo un turpmāko problēmu saistībā ar nelegālajām narkotikām risināšanai. **Eiropas Parlaments** un **ES Padome** pieņēma tiesību aktu šomēnes saskaņā ar ES parasto likumdošanas procedūru.

Datu vākšana, analīze un izplatīšana arī turpmāk būs viens no galvenajiem **EUDA** uzdevumiem. Jaunā aģentūra arī:

- **attīstīs draudu novērtēšanas spējas** veselības un drošības jomā, tādējādi palielinot ES gatavību identificēt šos jaunus apdraudējumus un reaģēt uz tiem;
- **izdos brīdinājumus**, izmantojot jauno Eiropas brīdināšanas sistēmu narkotiku jomā, kad tirgū parādās augsta riska vielas (papildinot valstu brīdināšanas sistēmas un ES agrīnās brīdināšanas sistēmu par jaunām psihoaktīvām vielām);
- **uzraudzīs un centīsies novērst vairāku narkotiku lietošanu**, kas kļūst arvien izplatītāka un kam var būt kaitīga ietekme uz veselību;
- **izveidos kriminālistikas un toksikoloģijas laboratoriju tīklu**, lai veicinātu informācijas apmaiņu par jaunām tendencēm un attīstību un apmācītu dalībvalstu kriminālistikas ekspertus narkotiku jautājumos;
- **izstrādās un popularizēs uz pierādījumiem balstītus intervences pasākumus un paraugpraksi**;
- **nodrošinās pētījumus un atbalstu** gan ar veselību saistītos jautājumos, gan par narkotiku tirgiem un narkotiku piedāvājumu;
- **atbalstīs uz pierādījumiem balstītu politikas nostādņu neatkarīgu novērtēšanu un izstrādi**;
- **uzņemsies spēcīgāku starptautisko funkciju** un atbalstīs ES narkotiku apkarošanas politiku daudzpusējā līmenī;
- **pastiprinās valstu kontaktpunktu lomu**, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis spēj sniegt aģentūrai attiecīgus ar narkotikām saistītus datus.

EMCDDA valdes priekšsēdētājs Franz Pietsch teica: “Šodien pieņemtie tiesību akti ir svarīgs stūrakmens, lai uzlabotu to, kā Eiropa risina pašreizējās un turpmākās problēmas narkotiku jomā. Mēs esam pārliecināti, ka no 2024. gada Eiropas Savienības Narkotiku aģentūra ar savu jauno, mērķim atbilstošu misiju sniegs labāku atbalstu Eiropas un dalībvalstu politikas veidotājiem un narkotiku jomas profesionāļiem, novēršot narkotiku lietošanas cēloņus un sekas. Mēs izsakām visdziļāko pateicību Eiropas Komisijai par tiesību akta priekšlikuma ierosināšanu, kā arī ES Padomes Francijas, Čehijas un Zviedrijas prezidentūrām un Eiropas Parlamentam, kuri visi tik ātri ir strādājuši pie tā pieņemšanas.”

EMCDDA direktors Alexis Goosdeel teica: “Pēdējo 30 gadu laikā esam pieredzējuši revolucionāras pārmaiņas narkotiku parādības apjomā un būtībā, un šodien Eiropā ir vērojama arvien lielāka narkotiku piedāvājuma un lietošanas daudzveidība. Ar jaunajām pilnvarām mēs atbalstīsim ES un tās dalībvalstis šīs situācijas risināšanā un stiprināsim ES gatavību. Lai to panāktu, mēs nodrošināsim četras pakalpojumu kategorijas: jaunu un nākotnes problēmu paredzēšanu; brīdināšanu par jauniem riskiem un ar narkotikām saistītiem draudiem; vajadzību un pieejamo risinājumu novērtēšanu; jaunu zināšanu un labākās prakses izvērtēšanu un izplatīšanu. Mēs esam gatavi uzņemties šo darbu un ar nepacietību gaidām tikšanos ar jums pēc gada, lai uzsāktu mūsu jaunās aģentūras darbību.”

Piezīmes.

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, L 166, 66. sējums, 2023. gada 30. jūnijs.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:2023:166:TOC>

Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 27. jūnija Regula (ES) 2021/2303 par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 439/2010.

[https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_2023.166.01.0006.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A166%3ATOC)

[content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_2023.166.01.0006.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A166%3ATOC](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_2023.166.01.0006.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A166%3ATOC)